Vrijdag, 29 Mei 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3611

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Mexico aan onze zijde.

Ernstig gewonde Heydrich wordt met bloed gewroken.

Brazilië schiet thans raak.

Successen in Libye en bij Charkov.

MEXICO GAAT DE OORLOG IN.

W. D. Patterson seint uit Mexico:

Meer dan 5000 soldaten gaven een krijgshaftig aanzien aan de hoofdstad, terwijl zij met militaire cadetten, politie matrozen en mariniers, zich opstelden langs de straten tussen het Nationale Paleis en de Kamer, waardoor Avila Camacho zou rijden om voor een speciale bijeenkomst van het Congres te gaan uitleggen waarom de Regering aandringt op een oorlogsverklaring aan de as.

Lang voordat de President langs kwam begonnen duizenden mensen, die zich in de straten verzamelden, hem toe te juichen. Kort voordat de Kamer bijeenkwam om 10 uur kwamen cadetten van het Militaire College binnen met de Mexicaanse oorlogsvlaggen. De aanwezigen, waaronder de volksvertegenwoordigers, de autoriteiten, het diplomatieke corps, de Commandanten van 34 militaire districten en de Gouverneurs van alle Staten, stonden op.

De pers drukte advertenties, welke gehele bladzijden besloegen, af van de Nationale Boerenbond waarin wordt verklaard, dat Mexico „begonnen is de meest belangrijke bladzijde van zijn geschiedenis te leven" door zich te voegen bij de Verenigde Landen, „die strijden voor en dapper de democratische belangen van de wereld verdedigen".

De advertentie besloot: „Elke Mexicaan is een soldaat voor het Vaderland" (Mexico, (AP) 28.5).

Avila Camacho, vergezeld van het cabinet, arriveerde om 11 uur in de Kamer temidden van een oorverdovend applaus om aan het Congres te vragen de oorlog te verklaren aan de as en hem buitengewone machten te verlenen.

Er waren luide toejuichingen en uitroepen van „Viva Méjico" en „Viva Avila Camacho" door de verzamelde Kamer en de Senaat, terwijl de President het podium betrad.

Avila Camacho begon te spreken om 1 minuut na elven.

Zonder enige andere inleiding dan het begroeten van de vergaderden zeide hij aanwezig te zijn om de meest ernstige plicht te vervullen, „om aan deze volksvertegenwoordiging de noodzaak voor te leggen zijn toevlucht te nemen tot de bronnen van een vrij volk om onze bestemming te verdedigen."

„De „Potrero del Llano" en de „Faja de Oro" zo zeide hij „zijn getorpedeerd zonder respect voor hun neutraliteit."

Avila Camacho deed een beroep op het Congres en het volk om de oorlog tegen Duitsland, Italië en Japan te steunen en vroeg alle bronnen van Mexico „om energiek samen te werken in het redden van Amerika." Hij drong er bij het Congres op aan de oorlog te verklaren en vroeg, dat het land ogenblikkelijk in staat van oorlog zal worden gesteld.

De President waarschuwde het volk te weten zelfs nu hij besloot, dat de vrede niet langer mogelijk was, „welke ontberingen dit waarschijnlijk voor ons zal meebrengen."

„Ik ben de eerste", zeide hij, „om de inspanning te appreciëren, welke de situatie waarin wij ons bevinden van het land zal vereisen. Doch indien wij ons niet inspannen, zullen wij dan misschien niet iets verliezen, dat van oneindig meer waarde is dan onze rust en ons leven: de eer van ons Vaderland, de onbesmette naam van Mexico?"

Er nota van nemende, dat hij de opschorting van de constitutionele garanties had gevraagd alsmede de macht om te regeren bij besluiten in het belang van een doeltreffende oorlogsinspanning, beloofde de President echter, dat er geen „onrechtvaardige vervolgingen" zouden zijn en dat het binnenlandse leven van de Republiek slechts — indien nodig — zou worden veranderd om „de geest van de nationale defensie" te versterken door zekere constitutionele garanties op te schorten.

„Wij moeten veel meer vertrouwen hebben in de vaderlandsliefde dan in onderdrukkings-maatregelen, meer in de burgergeest van het land dan in het willekeurige gebruik van geweld."

Een ovatie van verschillende minuten onderbrak de redevoering van den Mexicaansen President toen hij zeide: „De trouweloze besluiping en lafhartige aanvallen op de „Potrero del Llano" en de „Faja de Oro" beslisten of mijn Regering dapper de realiteiten van de wereldsituatie moet aanvaarden en de oorlog verklaren aan de as."

De President sprak 24 minuten en zijn rede werd herhaaldelijk onderbroken door toejuichingen.

Na de vaste koers van Mexico te hebben genoemd in het huidige conflict met het veroordelen van de totalitaire agressie en het steunen van de democratieën tot het uiterste, verklaarde, Avila op diplomatieke wijze: „Van nu af aan moeten wij alle verwarring wegcijferen. Een „staat van oorlog" is oorlog. Ja! Oorlog, met al zijn gevolgen; de oorlog die Mexico altijd gewild heeft om de barbaarse methoden te bannen uit een beschaafde gemeenschap, doch die in gevallen als het huidige en in de wanorde van de wereld slechts een wijze is om onze rechten op een onafhankelijkheid te bevestigen en de waardigheid van ons volk te bewaren". Op dit punt kreeg Camacho een stormachtige ovatie.

Terwijl hij vertrok temidden der toejuichingen van het Hof, het gehele Congres, het cabinet, het diplomatieke corps en de leiders van elke belangrijke sector van de Mexicaanse maatschappij, speelde een militaire band het volkslied (Mexico, (AP) 28.5).

De Afgevaardigde Emilio Gutierrez Roldan, Voorziter van de Kamer, verklaarde in zijn antwoord op de rede van President Avila Camacho, dat „wij alle nodige steun aan onze Regering zullen geven, ongeacht de offers en ontberingen, om de eer van ons Vaderland veilig te stellen." Hij verklaarde dat zowel de Kamer als de Senaat bereid waren alle nodige machten te verlenen om „de weg van den President te vergemakkelijken in het verdedigen van onze nationale eer en het beschermen van ons volk."

Gutierrez verklaarde, dat de Senators en Afgevaardigden zo spoedig mogelijk op zijn verscheidene verzoeken zullen handelen, gelijk de constitutie voorschrijft. De Congres-leider schatte, dat het Zaterdag of Maandag zal zijn alvorens het Congres Avila Camacho formeel zal machtigen om de oorlog te verklaren, de constitutionele garanties op te schorten en te regeren bij besluit voor de duur van het conflict.

Gutierrez, die gisteren gekozen was voor het presideren van de bijeenkomst, veroordeelde het tot zinken brengen van de Mexicaanse tankers door de as als „schendingen van onze nationale souvereiniteit" en bestempelde de weigering van Duitsland, Italië en Japan om de Mexicaanse protestnota te aanvaarden als „een opzettelijke offensieve houding" (Mexico, (AP) 28.5).

MEXICAANSE GEZANTEN KRIJGEN INSTRUCTIES.

Het Mexicaanse Departement van Buitenlandse Zaken maakte bekend, dat men aan alle Gezanten in het buitenland instructies heeft gegeven om den Regeringen waartoe men behoort mede te delen, dat Mexico zich in oorlog verklaart met de As, hoewel een formele oorlogsverklaring niet gedaan is. Volgens de instructies aan de Gezanten moeten zij beschouwen, dat de oorlog begonnen is van het ogenblik af, dat de President zijn rede hield voor een speciale bijeenkomst van het Congres waarbij hij de macht vroeg om formeel de oorlog te verklaren (Mexico, (AP) 28.5).

SUCCESSEN VAN NOORDAMERIKAANSE DUIKBOTEN.

Het volgende communiqué werd door de Noordamerikaanse Marine uitgegeven:

„Verre Oosten: Inlichtingen werden ontvangen, dat Noordamerikaanse duikboten, welke opereren in het Verre Oosten, vijandelijke schepen tot zinken hebben gebracht of beschadigd als volgt:

Eén groot hulpschip tot zinken gebracht; 1 middelgroot vrachtschip tot zinken gebracht; 1 middelgroot vrachtschip ernstig beschadigd en mogelijk tot zinken gebracht; 1 zware kruiser beschadigd door torpedo-treffers.

Deze acties werden niet bekend gemaakt in enig vroeger communiqué van het Departement van Marine en staat niet in verband met de slag in de Koraalzee, welke eerder in deze maand geleverd werd.

Er is niets te vermelden van andere gebieden" (Washington, (AP) 28.5).

2 SCHEPEN GETORPEDEERD.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat een middelgroot Noordamerikaans koopvaardijschip werd getorpedeerd in het Caraïbische gebied en dat een middelgroot Panamees koopvaardijschip werd getorpedeerd nabij de Atlantische kust. De schipbreukelingen van beide schepen werden in havens van de Verenigde Staten aan land gezet (Washington, (AP) 28.5).

DE „BLAKELEY" IN ST. LUCIA AANGEKOMEN.

Een vertraagd telegram van 27 Mei deelt mede, dat de Noordamerikaanse torpedojager „Blakeley" de haven van St. Lucia in de avond bereikt heeft na veilig te zijn gekomen door een groep van as-duikboten. De „Blakeley" werd beschadigd door een torpedo bij de duikbootaanval nabij Martinique op Maandag en verliet Fort de France, waar hij Maandag aandeed, op weg naar dit eiland onder eigen stoom toen de vijand aanviel. Een gedetailleerd verslag van de strijd, behalve de biezonderheden betreffende de ontsnapping van de „Blakeley", werd niet gegeven. Er zijn aanwijzingen, dat één of meer Duitse duikboten werden vernield door Noordamerikaanse vliegtuigen, doch of dit geschiedde in vroegere operaties of na de eerste aanval op de „Blakeley", is niet duidelijk. Het is bekend, dat de „Blakeley" 6 man verloor aan doden en dat 12 leden der bemanning gewond werden (St. Lucia, (AP) 28.5).

AANVALLER VAN DE „BLAKELEY" VERNIETIGD.

Britse berichten van St. Lucia deelden mede, dat de as-duikboot, welke de Noordamerikaanse torpedojager „Blakeley" aanviel, waarschijnlijk vernietigd is. De berichten zeiden, dat dit de tweede vijandelijke duikboot is, welke binnen een week in de Caraïbische Zee werd vernield (Londen, (AP) 28.5).

HEYDRICH ERNSTIG GEWOND.

Het Zwitserse Pers-telegraafagentschap zeide in een bericht uit Praag, dat Heydrich „ernstig gewond" is. Geen biezonderheden werden verschaft (Bern, (AP) 28.5).

HIMMLER NAAR PRAAG.

De „Star" berichtte, dat Himmler naar Praag gevlogen is om persoonlijk de leiding te nemen in de situatie tengevolge van de poging om Heydrich te doden. De radio van Praag zeide in een uitzending, dat één van twee aanvallers een bom wierp naar de auto van Heydrich in een voorstad van Praag, terwijl de tweede het vuur opende met een automatisch geweer. Een man rende weg, terwijl de tweede op een fiets ontsnapte. De radio zeide, dat de aanvallers urenlang wachtten op Heydrich (Londen, (AP) 28.5).

Het nieuws van vandaag.

Een nieuw land heeft zich gevoegd bij de Verenigde Volken. (blz. 1). Mexico zal medestrijden tegen de barbarij, zoals Avila Camacho, president van Mexico, in een rede heeft gezegd. Avila Camacho is de grote president van Mexico, heeft alhier ook verschillende vereerders. Onze Elias logeerde met hem in een hotel, toen hij Mexico bereisde, wordt nog altijd met Camacho en Churchill in Time's advertenties in één adem genoemd.

Voor de situatie in het Caraïbische gebied en in de Golf van Mexico is de daad van Camacho van enorme betekenis. Mexico's leger is niet zo sterk, (een honderdduizend, naar het schijnt) maar de Mexicaanse vloot, bestaande uit tientallen vlugge kanonneerboten, zal veel kunnen uitrichten bij het patrouilleren van de Golf van de Caraïbische gebieden, waar het steeds onveiliger wordt en waar steeds meer boten tot zinken komen (blz. 1). De kustlijn van Mexico is lang. Mexico zelf is 60 maal groter dan Nederland, heeft nog geen 20.000.000 inwoners. Het land is daarom zeer dun bevolkt: ongeveer 9 per vierkante kilometer (Nederland plm. 250). De Mexicaanse ruiters zullen hard werk hebben de enorme kustgebieden (afstanden als van Amsterdam tot midden in de Zwarte Zee) te bewaken. De kust bestaat uit een grote menigte lagunen, en koraaleilandjes. Hoe moeilijk de taak ook zij, reeds te lang gaan er geruchten, dat op vele van deze vaak onbewoonde eilandjes Duitse duikboten een basis hebben. Er moet hier gewaakt worden. Een formele oorlogsverklaring is er nog niet, daar deze eerst zal komen nadat het Mexicaanse Congres Camacho daartoe gemachtigd heeft (vermoedelijk morgen of Maandag). Wel kregen alle gezanten aanzegging den regeringen mede te delen, dat Mexico in oorlog is met de Aslanden. Cadetten met oorlogsvlaggen (groen-wit-rood in verticale strepen) stonden in de zaal, toen Camacho sprak en zeide, dat Mexico altijd een oorlog gewild heeft, die tot doel had de barbarij uit te bannen uit de gemeenschap der beschaving. (blz. 1).

De aanslag op Heydrich begint gevolgen te vertonen: misschien zal men de gruwel beleven, dat de 15000 Tsjechen, die in de folterkamers van de nazies reeds zitten opgesloten, als gijzelaars worden doodgeschoten, zoals kort geleden in Frankrijk, in Nederland, in Noorwegen. Want overal laait de brand op. Overal barst de vrijheidsliefde naar buiten. Himmler, die nog enkele dagen geleden voor een soortgelijk geval van opstand naar De Nederlanden kwam, moest nu weer naar Praag vliegen voor een volgend karwei. Zes Tsjechen hebben hun zin voor recht en vrijheid reeds met de dood bekocht en God hebbe hunne zielen evenals die van de anderen, die vielen en vallen voor de gerechtigheid. Studenten en professoren worden in Praag gearresteerd. Alle mannelijke inwoners onder de 15 moeten zich voor middernacht laten inschrijven. Wie daarna zonder identiteitskaart wordt aangetroffen, wordt op de plaats neergeschoten. (blz. 3).

Brazilië heeft thans een stap genomen, die herinnert aan wat Roosevelt deed voordat hij de oorlog verklaarde: schieten op het eerste gezicht (blz. 3).

Resultaat: drie vijandelijke duikboten aangevallen, waarvan één thans op de zeebodem rust (blz. 3). In onze buurt, bij St. Lucia (Brits), werd tussen U. S. A.-vlegtuigen en een duikboot een gevecht geleverd (blz. 3).

Vandaag is het weer een gloriedag voor de Verenigde Volken Het grote Mexico aan onze zijde. Successen op bijna alle plaatsen. En bij Charkov schiet de Russische artillerie voor het eerst sedert drie maanden op de stad, worden Roemeense divisies opgeruimd. „Daar gaan de nazies..."

30 Mei - St. Jeanne d'Arc

door

Drs. J. C. DE GROOT,

Assistent de l'Ecole du Louvre.

De 30e Mei is een echte nationale feestdag geworden, die alle Fransen rondom de redster van Frankrijk verenigt. Ook de Kerk, die wel het krachtigst tot deze beweging de stoot heeft gegeven, herdenkt in haar liturgie van deze dag hoe Jeanne d'Arc, de maagdelijke en heroïsche heilige, in het jaar 1431 op de Oude Markt te Rouaan de vuurdood stierf, na een meinedig proces.

Het Franse volk houdt van zijn lieve en heroïsche heilige, ook al omdat het in Haar zichzelf herkent en zijn voorbeeld ziet. Het motief van haar daden was, dat ze Frankrijk om en na God op aarde het meeste lief had. Ofschoon de gedachten ten opzichte van dit feest niet alle eensluidend zijn, toch stemt deze Heldin mild, die in veel breder omvang de Franse harten verenigt dan de Bastille. Heeft zij niet haar land weer ten leven opgericht toen ieder meende, dat het onder het Engels-Bourgondische geweld bezweken was? Het vaderland te redden, dàt is met haar gebleven; dàt geldt voor allen.

Er is nog niets gebleken of men poogt deze Heilige nationale Heldin politiek uit te spelen tegen Engeland. De mogelijkheid bestaat. Toch zal dat alles niet in staat zijn de gedachte te verbleken die zo lichtend in de geschiedenis staat: het land te redden door God en dapperheid. De Duitser blijft hun vijand; de Engelse vergrijpen tegen Haar behoren tot het verleden. Lief en heroïsch is Jeanne d'Arc. Zij zelf noemde zich het meisje — La Pucelle. Maar ook, zelfs na haar dood, nog feller bestreden. Geeft een kort, maar schoon gedicht van Chrétienne de Pisan (in 1429) aan hoe we haar verschijning in de Franse Geschiedenis moeten begrijpen, het bevat ook de stenen des aanstoots niet alleen voor haar rechters, maar ook voor het geschiedenisvervalsende en heiligschennende nageslacht:

„Chose est bien digne de mémoire
Que Dieu, par une vièrge tendre
Ait dès lors voulu (chose et voire)
Sur France sigrant grace estendre.
O! quel honneur à la couronne
De France par divine preuve!
Car par les graces qu'il lui donne
Il appert comme il l'appreuve!

Toen op de 27e Januari 1894 door den groten Paus Leo XIII, na een diepgaand onderzoek van onomstotelijk vaststaande historische feiten, Jeanne d'Arc eerbiedwaardig verklaard werd, wedijverden protestanten en andersdenkenden in hulde aan die gehcel enige verschijning in de wereldgeschiedenis.

Toch is deze hulde niet zo eenstemmig als die wel op het eerste gezicht lijkt. Engeland, het land Harer beulen en rechters, stond vooraan in eerherstel, zoals uit de niet-katholieke lectuur dier dagen overduidelijk blijkt. En de verdere gang van het kerkelijk proces toont aan hoe eerlijk en oprecht deze Engelse geste geweest is. Haar heiligverklaring in 1919, onmiddellijk na de eerste wereldoorlog, ontketende een storm van geestdrift. En in 1939 beloofde een grote groep van Engelsen, die zich er rekenschap van gaven, welk een ereschuld zij hadden in te lossen aan Frankrijk, een standbeeld van Jeanne d'Arc aan de Zuidkust van Engeland op te richten, onder deze oorlog reeds. Het kan waarachtig geen kwaad om nu, ter wille van de waarheid, op deze sympathieke zijde van deze Engelse geste, op deze historische daad te wijzen.

* * *

In 1337 brak er tussen Frankrijk en Engeland de meest rampspoedige oorlog der Middeleeuwen uit, die — in een rond getal berekend — in de geschiedenis bekend staat als de Honderdjarige oorlog, maar eerst in 1450 eindigde, nadat verschillende wapenstilstanden geen blijvende beslissing hadden gebracht. De oorzaken en motieven — zoals van honderden oorlogen — waren menselijk en natuurlijk, het verloop was dàt zeker niet.

Engeland had voor zijn zeer omvangrijke handel en wolfabricage markten en afzetgebieden nodig. Daarvoor koos Koning Eduard III Frankrijk uit, waarvan Normandië en het Zuiden reeds onder Engelse souvereiniteit waren.

Ofschoon zonder behoorlijk leger en vloot bedankte Frankrijk tòch voor de eer een kolonie of — wat schoner klinkt — een gebiedsdeel te worden. Het slagveld, waar de strijd ontbranden zou, was het bekende Europese slagveld in Vlaanderen en Noord Frankrijk, van waaruit de Engelse landingstroepen zouden binnenvallen.

De rijke wever Jacob van Artevelde, die zeer sterk bij de wolhandel was geïnteresseerd bracht Vlaanderen aan de Engelse zijde. Onnodig is het een gedetailleerd relaas te geven van deze allesvernietigende oorlog van het begin af tot aan het optreden van Jeanne d'Arc. Allicht zijn de indrukken van deze tijd, omdat zij zo ver af zijn en door andere overspoeld, niet sterk meer. Neemt dan het meest nabije in het heden om het beeld der verschrikkelijke werkelijkheid uit dit verre verleden zo dicht mogelijk te benaderen.

Het rijke Engeland kon steunen op zijn zilveren lansen, het kon rekenen op gekocht verraad. Zonder dat zou Engeland zeker niet dàt succes geboekt hebben. Dit verraad organiseert zich in de partij der Bourgignons, geleid door de hertogen van Bourgondië, die totaal van de Franse geest vervreemd zijn en de Engelsen steunen. Tegenover hen stond de partij der Armagnacs, geleid door de hertogen van Orléans, die het Franse Koningshuis ondersteunden.

Te onzaliger ure koppelde de beroemde, gezaghebbende Universiteit van Parijs het schisma in de Kerk vanwege het verdeeld Pausschap vast aan de quaestie van pro of contra het Franse Koningshuis. Ze koos zelf het contra en zou later aan de Engelsen de hooggeleerde geestelijke rechters leveren om het meinedig kerkelijk proces te voeren. De Armagnacs verliezen alle grote slagen, zodat de Engels-Bourgondische troepen vrij spel hebben om het land af te stropen en het in brandende puinhopen te herschapen.

En om de maat van nameloze ellende vol te maken, breken er in Parijs en elders zeer gevaarlijke, zeer bloedige, sociale opstanden uit. Daar staat de Franse Koning in zijn paleis, bespat met het bloed van zijn vermoorde raadgevers en getooid met een blauwrode revolutiemuts, hem door den rebellenleider op het hoofd gedrukt. Zoals later Lodewijk XVI. Tenslotte is het zover gekomen, dat de Engelsen Parijs

hebben bezet en de Franse troonopvolger Charles VII — de Dauphin — ergens in de laatste uithoek van zijn gebied Chinon is teruggedrongen. Frankrijks einde was gekomen, indien het meisje van Orléans — La Pucelle, zoals zij zich zelf noemde — niet ten strijdtonele was verschenen.

* * *

Jeanne — in de oud-Franse spelling Jéhanne d.i. Johanna — werd geboren in de Driekoningen-nacht van het jaar 1412 in het dorpje Domrémy op de linker Maasoever in Lotharingen. Ze was een van de vijf kinderen van Jacques d'Arc en Isabella Romée, pachtboeren, die in eeuwig jonge liefde tot hun grond, hun vaderland en hun geloof Frankrijk hebben groot gemaakt. Waar die stand sterft, sterft de aarde, sterft het vaderland — een tragedie, die nergens zo treffend wordt geschilderd als in Bazins La terre qui meurt. Het geloof van dit echtpaar was diep, maar in zijn uitingen even eenvoudig als de hun zo vertrouwde natuur. Voor den rechter zou ze later verklaren, dat ze van haar moeder het Onze Vader, het Ave Maria en de twaalf Artikelen (symbolum) leerde. Ze koesterde een zeer biezondere devotie voor de H. Maagd Maria, St. Michaël, St. Catharina en St. Margarete.

Ze toonde zich voorbeeldig werkzaam, edelmoedig voor armen en lijdenden, hoedde het vee en verder was er uiterlijk niets aan haar te bespeuren, dan dat ze gaarne in de eenzame, vrije natuur bad. Geen zweem dus van hysterie, alles zeer gewoon.

Ofschoon haar dorp ver van het eigenlijke strijdtoneel was afgelegen, ontkwam het toch niet aan de verschrikkingen van de oorlog. Eens werd door de Engels-Bourgondische troepen de dorpskerk in as gelegd en enkele maanden later week het gehele dorp uit voor de mare der naderende vijanden. Bovendien was het dorp in de twee partijen verdeeld. Jeanne leed grote zielesmart om haar vaderland. Wie zou het verlossen? Wel liepen er onder het volk voorspellingen, dat een Maagd uit Lotharingen Frankrijk weer zou redden.

Eens hoorde ze een stem: „Meisje, leef rein en braaf." En later nog eens. En eindelijk smaakte ze de onuitsprekelijke vreugde van de verschijning van St. Michaël in een koor van Engelen, die haar de Verschijning van St. Catharina en St. Margarete beloofde.

Voor den rechter zou ze later verklaren, dat beiden haar zeven jaren voor haar taak hebben voorbereid. Eindelijk, als de nood van Frankrijk geen uitstel meer duldde, maakte ze haar roeping bekend. Veel moeite deed ze om bij Robert de Baudricourt, den commandant van een der laatste sterkten, te worden toegelaten. Wat ze dáár zeide — het is later precies uitgekomen — klonk dezen Kapitein zó ongelooflijk, dat hij haar als gek weer met haar oom terug stuurde. Een tweede keer evenzo. Het aarzelen en talmen van Baudricourt bij een derde bezoek verbrak ze, toen zij hem mededeelde dat op de 12e Februari, dag van haar bezoek, de Dauphin een grote nederlaag had geleden bij Orleans. Nu kwam de toestemming en medewerking en met begeleiding reed ze in wapenrusting naar Chinon, waar de Dauphin verbleef. Ze werd niet terstond toegelaten! Als reden van haar komst gaf ze op: „Ik zal de Engelsen dwingen het beleg van Orleans op te breken en daarna zal ik den koning naar Reims voeren om te worden gezalfd en gekroond".

Dat is een ongelooflijk program en — zoals later de ontwikkeling der geschiedenis bewees — de enige oplossing, die van bovenmenselijk inzicht in de situatie getuigde. Want niemand en niemand had ooit aan deze gang gedacht, ja zelfs schoorvoetend verleende de koning zijn medewerking. Om niet te spreken van de vele pogingen om dit plan te saboteren. Maar Jeanne zou er taai en taai aan vasthouden.

Het Meisje in wapenrusting te paard — iets ongehoords — wekte veel bekijks en veel verdenking. Het krijgsmansleven brengt nu eenmaal zedenverwildering mee. Wanneer nu Jeanne in de Hofzaal van het Paleis werd toegelaten haalde zij uit al de hovelingen terstond den opzettelijk vermomden koning eruit. Na bovenmenselijke moeilijkheden en verdenkingen overwonnen te hebben — haar Maagdschap kwam onomstotelijk vast te staan — gaf men haar wat ze verlangde: Krijgslieden, wapen. Ze ontving bovendien een nieuw harnas en liet een banier maken uit fijn wit linnen, waarop lelies geborduurd en de namen van Jezus en Maria geborduurd werden. In het midden troonde God de Vader en naast Hem knielden twee engelen, die een lelie aanboden. In het kamp gekomen nam ze terstond maatregelen om de ontucht te bestrijden, voerde godsdienstoefeningen in en alle strijders werden aangespoord te biechten.

Na een harde strijd, waarin zij zelf voorop de grote stormladder aansleepte en die het eerst beklom, werd Orleans ontzet. Daar verwondde haar een Engelse pijl, zoals ze voorspeld had 's daags te voren. Nu was de bevrijding van Frankrijk begonnen. Aarzelen, onzeker zijn — dit waren de merkwaardige trekken in het karakter van den koning die van nature en afkomstonzekerheid tot minderheidsgevoel geneigd was. Van de tocht naar Reims als de basis van alle ondernemingen was hij nog steeds niet overtuigd.

Jeanne ging door met strijden en gaf geen pardon. De Engelsen weken bij haar verschijning op het slagveld, zoals blijkt uit een in het Latijn gesteld Koninklijk decreet, in Engeland uitgevaardigd, waarin bevolen wordt de wijkende soldaten onmiddellijk te arresteren. Eindelijk dan stemde de koning toe. Op 16 Juli is hij onder de muren van Reims en de volgende dag werd hij gezalfd en gekroond in de cathedraal van Reims. Hiermede haalde Jeanne een streep door de rekening van den Engelsen koning, die wettig gezalfd en gekroond moest zijn om gezag in de ogen van het Franse volk te hebben. Immers de Engelsen hadden zich steeds op de onwettige toestand van den Dauphin beroepen. Deze is nu uit. Het volk jubelde. Hiermede was eigenlijk Jeanne's roeping voltooid. Het Rijk was behouden.

Nu trad de bekende verslapping bij koning en hovelingen in. Jeanne zet door. Een van haar eerste daden was de verovering van Compiègne, en vooral van de stad Beauvais, waar de pro-Engelse bisschop Pierre Cauchon zijn zetel had. Hiermede haalde zij zich diens dodelijke haat op de hals. Later zou hij nog wel eens gelegenheid krijgen met haar af te rekenen. En die gelegenheid kwam, toen hij president-inquisiteur werd van een meinedige kerkelijke rechtbank. Onbegrepen en bijna zonder hulp rukte ze op om de Bourgondiërs te bestrijden, die het gemunt hadden op de stad Compiègne, de sleutel van Noord Frankrijk. Vlak bij deze stad raakte ze in strijd gewikkeld en na een heldhaftige strijd viel ze in handen van de Bourgondiërs, die haar gevangen zetten.

Pierre Cauchon de bisschop, deelde haar persoonlijk mede het vernederendste lot, dat ze kon ondergaan: uitlevering aan de Engelsen. Ze was toen in de macht van den Bourgondischen hertog. Deze verkocht haar inderdaad voor 10.000 Engelse ponden. En deze hertog was Philips van Bourgondië, die bij deze vorstelijke koopsom niet meer aarzelde.

* * *

Nu krijgt de geschiedenis te aanschouwen een drama, die een der donkerste bladzijden beslaat van de kerkelijke inquisitie. Dat zou men zeggen! Maar het is juist een zeer illustratief voorbeeld wat er van een kerkelijk proces terecht komt, als het niet de kerkelijk voorgeschreven rechtsgang volgt. Terecht werd het al sedert 1452 als meindig gelaakt en in 1894 door een kerkelijke uitspraak als zodanig gebrandmerkt.

„Een lang en treurig verhaal zou het nu worden, wanneer wij hier de geschiedenis wilden neerschrijven van het smadelijk en weerzinwekkend gekonkel dat gedurende twee maanden ongeveer de stralende verschijning van het Meisje heeft omduisterd."

We zijn er in détails over ingelicht door haar tijdgenoot den groten Dominicaan Jean Bréhal, Groot-inquisiteur van Frankrijk, die reeds in 1452 een onderzoek leidde naar herziening van het proces en ons documenten en getuigen-verhoren heeft nagelaten die de grondslag vormden van de uiteindelijke rehabilitatie. Dan bezitten we nog de met zeldzame scherpzinnigheid verrichte onderzoekingen in de 19e eeuw van den Jezuïet Ayroles die de bekroning van zijn levenswerk in 1894 zelf beleefde.

Haar gevangenschap, waaruit ze twee ontsnappingspogingen waagt, wordt voor haar een hel, daar ze geheel onder Engelse bewaking stond, Cauchon, de bisschop, de plannen bestuurde, en de vertroosting van de godsdienst haar werd onthouden. Bovendien liet Cauchon een speciale ijzeren kooi smeden waarin zij met kettingen werd vastgelegd.

Van de Engelse gezindheid van deze rechtbank stappen we af, daar de verrader veel lafhartiger is dan de omkoper, die slechts de kansen schept en benut. Wenst men een vergelijking? Waren Hitlers kansen in Nederland niet een opgelegde troef, die hij maar zo te pakken had? De rechtbank in deze samenstelling miste iedere kerkelijke competentie. De voorgeschreven rechtsgang, waarop door enkele rechters werd gewezen, vond geen naleving.

De vooropgezette bedoeling was haar voor ontucht en tovenarij als ketters te doden en in dit geval door de vuurdood. Hiermede erkenden deze hooggeleerde doctoren van de pro-Engelse Parijse Universiteit wel, dat in haar daden iets bovenmenselijks lag. Maar dat moest werk van den duivel zijn. Het was dus de duivel, die Engeland had overwonnen en de Koning was dus door middel van Jeanne een instrument van de hel tegen Engeland. De Koning kon dus geen gezag hebben, daar hij zijn kroon dankte aan Jeanne de Tovenares. Klaar!

Verder moest er afgerekend worden met de door haar zelf aangenomen titel: Het meisje — La Pucelle. Haar maagdelijkheid moest gelogenstraft worden. Immers men werkte hier voor het volk met zijn volksopvattingen, en niet voor het recht. Het volksgeloof nu wilde, dat alleen de duivel zijn hulp gaf als een meisje daarvoor met haar maagdelijkheid betaalde. Dit thema vinden we uitgewerkt in veel middeleeuwse litteratuur en zeer duidelijk in het mirakelspel van Marieke van Nimwegen, „die seven jare met den duivel leefde." Bevond men dus dat ze geen maagd meer was, dan had het eerste argument een machtige steun...... in de ogen van het volk.

Voldoende is het te vermelden, dat men niets gespaard heeft haar maagdelijkheid in de gevangenis aan te randen. Het dragen van mansklèren, een harnas werd ook al voor dit chapiter misbruikt. Het verhoor voor de rechters — als men ze zo noemen kan — bestaat uit een aanval van fijn gesponnen theologische strikvragen. Haar antwoorden, die we nauwkeurig overgeleverd hebben, zijn helder en verbazen ons voor een meisje, dat ongeletterd en onontwikkeld was. Ze liep er niet in. Halsstarrig hield ze vast aan haar Goddelijke Hulp bij al haar daden. Alle beschuldigingen over tovenarij-practijken wees ze van de hand: geen toverkruidjes, geen toverwoorden, niets, niets en niets. Maar haar rechtmatig beroep op een hogere kerkelijke rechtbank, ja op den Paus wordt geweigerd. Met een gauwdievenstreek liet men haar een stuk tekenen. Daarin stond, dat ze het dragen van haar harnas afkeurt. Maar daarvan wist ze niets. Later om haar maagdelijkheid te beschermen in de gevangenis trok ze het weer aan. Nu werd ze betrapt, wegens hervallen in de zonde en woordbreuk, aan den wereldlijken rechter overgeleverd, die haar tot de vuurdood veroordeelde.

Het was Cauchon, die alles doordreef. De overgrote meerderheid van de rechtbank was tegen deze gang van zaken.

Zo stierf ze op de brandstapel op de oude markt te Rouaan, in het aangezicht van het Kruis met haar stervenden Verlosser. Onmiddellijk greep een obsessie de Engelse soldaten aan, die riepen: „Wij hebben een Heilige verbrand." Het hart was niet verbrand. De beul kreeg het laatste bevel. Met een schop schraapte hij as en alles bijeen en wierp het in de Seine, Frankrijks hoofdrivier, symbool van het leven van het Franse volk.

Ver, ergens op het land was de Franse koning, die niets deed om Haar te bevrijden. Patriottisme, dat zó beloond werd!

* * *

De katholiek kan van geen enkelen niet-katholiek eisen wat zelfs de H. Kerk niet van haar gelovigen eist. Wat hij wel van zijn niet-katholieken medebroeder of zuster kan eisen, is eerbied voor en erkenning van de onomstotelijk vaststaande historische waarheid. Maar blijkens het taaie leven van vele historische objecties, schijnt de katholiek ook in dit opzicht niet bepaald verwend.

Een ervan is St. Jeanne d'Arc, La Pucelle. Komende geslachten stieten haar nagedachtenis, haar deugden, haar maagdelijke reinheid, haar gehoorzaamheid voort over de lange lijdensweg van smaad, leugen en laster door de geschiedenis. Wijsgerige hulp voegde zich er bij om Jeanne van haar voetstuk af te houden, zodat het latere herzieningsproces, dat feitelijk reeds in 1452 begonnen was, voor een waarlijk giganteske taak stond toen het met al de ernstige bezwaren, met al de leugen en laster, sedertdien in de geschiedenis opgehoopt, moest afrekenen.

Met uitzondering van de romantische caricatuur: die Junkfrau von Orléans door Schiller, houdt hoofdzakelijk de Engelse en Franse litteratuur zich met Jeanne d'Arc bezig. Voor de Franse litteratuur zijn we volledig op de hoogte door het werk van den groten, katholieken, te vroeg gestorven, Limburger Dr. Jearné, wien in Nederland in 1935 het recht om te promoveren werd geweigerd, maar in 1936 promoveerde aan de Sorbonne op een proefschrift: La Pucelle dans la littérature française, met summa cum laude, met de hoogste lof.

Deze schrandere geest toonde aan hoe men zich vergist wanneer men meent, dat alleen maar de Fransen jegens haar vrij uit gaan en dat alleen de Engelsen booswichten zijn. Voltaire's Pucelle is gewoonweg een schandschrift. En Franse rationalisten zoals een Michelet rekenen af met de hogere motieven in haar. Haar patriottisme is vrucht van een geëxalteerde geest. De Engelse litteratuur zet, om politieke redenen, terstond de beschuldigingen zelfs in verergerde vorm voort. Daar geeft men haar zelfs een kind.

Evenmin moet men denken, dat de rehabilitatie alleen in Frankrijk ondernomen is en dat Engeland niet in staat was tot een nobele daad om de historische waarheid te erkennen.

In 1456 dreunden de jubelkreten door de gewelven van de Notre Dame, toen de dappere moeder van Jeanne persoonlijk officieel inleiding van het rehabilitatie-proces eiste. Reeds in 1750 klinkt in Engeland een duidelijk protest van een groot Engels historicus. Dat Bernard Shaw nu vele historische waarheid in zijn inleiding van St. Joan of Orleans aan zijn dichterslaars lapt, is geen beschuldiging voor de Engelse mentaliteit, die eerlijk is. Is Shaw een Ier, en nog een merkwaardige, in het stuk doet hij bovendien scherpe uitlatingen aan het tegenwoordige Engeland. Zelfs onze grote Huizinga verhief zijn eerlijk geluid tegen de opvatting van Shaw.

Natuurlijk is het bovennatuurlijke voor den katholiek onbegrijpelijk. Daarmede missen zij iets in de opvatting omtrent Jeanne d'Arc buiten de historische feiten, die nu wel erkend worden. Het is de vraag of ze daarmede een werkelijke Jeanne d'Arc benaderen.

In deze barre tijd doet het goed erop te wijzen hoe Frankrijk nog leeft. Neen, dat waren bedroefde soldaten, die twaalf, die van Orléans terug kwamen en geen verslagen. Orleans behouden tot elke prijs, was óók in deze oorlog het parool. En elk huis werd er verdedigd om de herinneringen die iedere Franse soldaat kent en lief heeft.

Neen, dat waren geen verslagen Fransen die een Française, wenend om het lot van haar land, troostten, toen ze met twee kinderen over de Pyreneeën klom om te vluchten: „God en Jeanne d'Arc verlaten Frankrijk niet; wij, wij hebben ze verlaten. Maar we komen al terug".

We hopen het en spoedig; omdat bij het scheppen van een rechtvaardige en duurzame vrede het Franse volk niet ontbreken zal.

ARUBA.

NEDERLANDS VRIJHEIDSDAG ANTWOORDT.

De Heer Henry Eman, die betreffende het heengaan van Gouverneur Wouters, een telegram aan het bestuur van Nederlands Vrijheidsdag te Londen gezonden had, ontving het volgende antwoord:

„Henny Eman Orange Committee Aruba N.W.I. Have communicated your telegram to colonial ministry, Vrijheidsdag.

HET INLEVEREN VAN DE AUTOBANDEN.

2700 Banden op komst.

Alhier dreigt een tekort aan autobanden als gevolg waarvan het verkeer op Aruba danig gestremd zou kunnen worden. In totaal rijden er ongeveer 2000 auto's op Aruba. Gezaghebber Isaac Wagemaker heeft nu — in overleg met den Gouverneur — besloten maatregelen te treffen, zodat een stremming van het verkeer voorkomen worde.

De automobielen worden hiertoe in drie categorieën verdeeld:

1) minst noodzakelijke auto's, waartoe behoren de auto's van hen, die pleizierritten maken, vlak bij hun kantoor wonen en toch met een automobiel de paar honderd meter afleggen.

2) nuttige auto's, waartoe alle auto's behoren, die gebruikt worden in zaken e.d.

3) noodzakelijke auto's, waartoe behoren de auto's van geestelijken, artsen, distributiebedrijven (water, courant, brood e.d.).

Om te beginnen is de Gezaghebber er toe overgegaan thans alle reservebanden van de eerste categorie te requireren. Een commissie taxeert de waarde van de ingeleverde banden en binnenkort krijgen de voormalige eigenaren hun banden dus terugbetaald. Deze commissie bestaat uit de heren: **J. McCord** (Lago), **J. Margaretha** (chauffeur), **J. Eusebio Croes** (garagehouder), **R. Ph. Keestra** (Openbare Werken), **F. A. M. Karner** (Aruba Trading), **S. N. Ecury** (Ford-agent), **L. A. C. Laclé** (handelaar), **C. J. Neme** (handelaar), **M. Viana** (handelaar)

Momenteel zijn reeds een 500 banden binnen, alle afkomstig van auto's van de eerste categorie der minst-noodzakelijke auto's. Van deze 500 banden blijken bij deskundig onderzoek slechts...... plm. 60 bruikbaar te zijn. De andere zijn onbruikbaar, omdat men er de voorkeur aan heeft gegeven de oudste banden in te leveren. Dit heeft ten gevolge, dat de Gezaghebber ons mededeelde, dat hij er misschien reeds binnenkort toe zal moeten overgaan alle auto's van de eerste categorie op blokken te laten zetten en alle banden van deze auto's op te eisen. Hieronder zouden ook de auto's van de oliemaatschappijen vallen. Hierna kunnen bezwaren bij request aan den Gezaghebber worden medegedeeld, waarbij „duidelijk moet worden aangetoond, dat de auto voor meer dan pleizier dient."

De uitkomst is evenwel nabij, want Gezaghebber Wagemaker deelde tevens mede, dat 2700 truckbanden en busbanden zijn aangekocht en dus binnen afzienbare tijd kunnen worden verwacht. Het gouvernement garandeert de kosten ($ 50.000).

CURACAO.

HULDIGING GOUVERNEUR WOUTERS.

Hedenmiddag zal een commissie worden opgericht tot huldiging van Zijne Excellentie Gielliam J. J. Wouters bij zijn as. vertrek. Het voorlopig comité heeft daartoe een aantal personen uitgenodigd tot het bijwonen van een vergadering, die hedenmiddag in de Statenzaal zal worden gehouden.

NEDERLAND.

ZIJ, DIE STIERVEN VOOR HET VADERLAND.

De volgende namen van door de Duitsers neergeschoten Nederlanders, zijn bekend geworden:

H. D. S. Hasselman, generaal majoor, directeur van het materiaal der landmacht; **Jacques Hartog**, Den Haag 47 jaar; **Cornelis Hamaker**, kapitein der artillerie, Rijswijk, 40 jaar; **Willem Slager**, Voorburg, 50 jaar; **A. G. C. Locher**, Den Haag, 30 jaar; **drs. H. J. Offerhaus**, Den Haag, 34 jaar; **J. W. van Slooten**, Rotterdam 24 jaar; **J. J. Gunning**, kapitein der marechaussee, 47 jaar; **Jaap Hoogeton**, Den Haag, 29 jaar; **E. L. Katan**, Den Haag, 23 jaar; **J. Th. van den Honert**, Den Haag, 27 jaar; **Jan Wielinga**, Groningen 48 jaar; **Jan van Meel**, Hilligersberg, 26 jaar; **Jan Blikhuis**, Zeist; **Jhr. Quarles van Ufford**, griffier van het Gerechtshof te Utrecht; **mr. E. A. Kan**, Wassenaar.

(Dit zijn slechts zestien namen van de meer dan honderd mannen, die enige weken geleden, wegens trouw aan hun vaderland door de laffe edel-Germanen werden doodgeschoten) (Londen, G.P.D. 29.5).

GENERAAL HASSELMAN GEËXECUTEERD.

Het Aneta-agentschap zeide, dat Majoor Generaal H. D. S. Hasselman, vroeger Commandant van de Voorzieningsdienst van het Nederlandse leger, zich bevond onder de groep van officieren, welke onlangs door de Duitse autoriteiten werd geëxecuteerd op beschuldiging „een poging te doen tot geweldpleging tegen de bezettingsautoriteiten". Het agentschap zeide, dat in totaal 96 personen werden ter dood veroordeeld in een beweerde antinazie samenzwering" (Londen, AP) 28.5).

NEDERLANDSE VLIEGERS GEDOOD.

De beide Nederlandse militairen, die gisteren bij een vliegtuigongeluk zijn gedood in het Zuiden van de Verenigde Staten, zijn luitenant **J. A. Butner** en sergeant **W. Schalk** (New York, G.P.D. 29.5).

DE DUITSE STAF VERPLAATST.

Zowel de Staf van het Duitse bezettingsleger als Seyss Inquart hebben hun zetels verplaatst naar Arnhem (d.w.z. drie kwartier van de Duitse grens!) (Londen, G.P.D. 29.5).

Van de Fronten.

CHINEES COMMUNIQUÉ.

Het Chinese communiqué luidt als volgt: „Kinhwa is nog in Chinese handen, hoewel de vijand herhaalde aanvallen op de stad gedaan heeft. De gevechten duurden in de morgen van 26 Mei voort te Erhminkiao, Kawangnilung en Kinhwasjan ten Noord Oosten van Kinhwa; te Taitien te Oosten van Kinhwa en de Tsjiweisjan ten Zuid Oosten van Kinhwa. Beide partijen leden hevige verliezen. Gisteren bij de dageraad werd de vijand wederom afgeslagen. Na de aankomst van meer dan 10.000 man versterkingen deden gemengde infanterie-, artillerie- en cavalerie-eenheden van den vijand een nieuwe poging om de stad te nemen. De gevechten duurden tot het invallen van de nacht toen de vijand wederom verslagen werd. De gevechten duurden sedertdien voort. In de Lanchi-sector deden vijandelijke troepen met meer versterkingen een hardnekkige aanval op onze posities in de namiddag van 26 Mei. Van 30 tot 40 vijandelijke vliegtuigen namen deel in de slag. Ten Oosten van Lanchi rukte de vijand ook op tegen onze posities, doch werd gisteravond teruggedrongen na meer dan 1000 man aan doden te hebben verloren.

Vijandelijke eenheden ten Westen van de rivier Lan ten Noord Westen van Lanchi bereikten Yungchangchen in de nacht van 26 Mei en rukten de volgende morgen naar Tsjukochen op. De gevechten woeden in dat gebied.

Ten Westen van Kinhwa nam de vijand Tangki, een spoorwegstad op 25 kilometer ten Westen van Kinhwa, en dringt op naar Lungyu. De vijand kreeg grote versterkingen in de ochtend van 26 Mei en begon op te trekken onder dekking van vliegtuigen.

Ernstige gevechten vonden plaats, toen de vijand oprukte naar Tangki via Kufang.

Tegen het invallen van de nacht waren meer dan 1400 vijandelijke soldaten gedood. Deze werden achtergelaten door de oprukkende Japanners, die later overgingen tot het gebruik van gifgas om de weg te plaveiden voor de aanval op Tangki.

Gezien de doeltreffende voorbereidingsmaatregelen werden echter slechts weinig onzer troepen door het gas buiten gevecht gesteld.

Onze troepen trokken zich die avond van de stad terug naar nieuwe posities na belangrijke verliezen aan den vijand te hebben toegebracht. In de ochtend gingen de indringers voort met opdringen naar Lungyu en de gevechten duren voort. Vijandelijke troepen ten Westen van Kinteh vielen Paisapu aan de Noordelijke oever van de rivier Sinan aan en poogden in de ochtend van 26 Mei de rivier over te steken. Zij werden door de Chinezen aangevallen gedurende het oversteken en ongeveer 500 van hen werden gedood of verdronken. Gasbommen en granaten **werden toen gebruikt door 3 vijandelijke vliegtuigen en de kanonnen alsmede een deel van de verdedigers werden aangetast.** De vijand nam de gelegenheid waar om de rivier over te steken en nam Paissapu gistermorgen met steun van meer versterkingen na nog 300 man verloren te hebben.

De Japanners rukken thans op naar Tsjiliahian ten Noorden van Sjouchang, waar de gevechten in voortgang zijn.

Aan het Fukienfront verschenen 6 of 7 vijandelijke oorlogsschepen nabij Santuao bij de schemering op 26 Mei. Gistermorgen beschoten zij Santung. De Chinese kustverdedigers beantwoordden het vuur ogenblikkelijk en sloegen de aanval af.

Aan het Kiangsifront poogde een deel van de vijandelijke troepen nabij Nanchang de rivier Fu gistermorgen over te steken via Hsiehpuhl. De aanval werd teruggeworpen met verliezen.

Aan het Yunnan-Birma front werden vele punten genomen in de buitenwijken van Tengyueh en komen de Chinezen van verschillende kanten op de stad zelf. De vijandelijke troepen in de Laifeng-gebergten deden een tegenaanval, doch werden teruggeslagen met verlies van 300 man, waaronder de bevelvoerende officier.

Ten Westen van de Huiting-brug hebben onze troepen een ander deel van de belegerde vijandelijke eenheden weggevaagd. De Chinese troepen bedreigen Lungling na verschillende punten in de buitenwijken te hebben genomen. De Japanners voeren snel versterkingen aan met vrachtauto's langs de Birmaweg en deden een aanval op Nantienmen en Gangmakiao onder dekking van vliegtuigen. De vijandelijke troepen te Lungling vielen ook Hwangthaopa aan. Alle aanvallen werden in toom gehouden, terwijl de vijand hevige verliezen leed.

In Birma deed het Chinese expeditieleger een aanval op Longpin en Pokan in de ochtend van de 24e en bracht grote verliezen toe aan den vijand. Bij nacht vallen de Chinezen andere vijandelijke punten aan. De gevechten duren ook voort in de buurt van Kenteng als resultaat van een drievoudige vijandelijke opmars in de Mekong- en Salween-eilanden. De vijand bereikte de buitenwijken van Kenteng in de morgen van 26 Mei. De strijd duurt voort, waarbij de vijand reeds 700 tot 800 man verloor. Een vijandelijke afdeling bereikte Hanho ten Noorden van Kenteng, maar werd tot staan gebracht" (Tsjungking, (AP) 28.5).

GEEN DOORBRAAK.

Een officiële verklaring, welke in de namiddag werd uitgegeven, zeide: „De aanwezigheid van vijandelijke gemechaniseerde strijdkrachten in het gebied van El Adem is niet van grote betekenis. De Britten hebben ten Noord-Oosten van Bir El Hacheim geen vaste linie en er is geen reden waarom groepen van vijandelijke voertuigen zouden opereren in de buurt van El Adem. Het betekent geen doorbraak of een penetratie van onze linie" (Caïro, (AP) 28.5).

HET RAF-COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het communiqué van de Royal Airforce, dat te Caïro werd uitgegeven, zegt: „Voortdurend waren onze gevechtsvliegtuigen en bommenwerpers in actie tegen vijandelijke gemechaniseerde strijdkrachten in de gebieden van Bir El Hacheim en El Adem. 9 Vijandelijke vliegtuigen werden door onze gevechtsvliegtuigen neergeschoten en andere werden ernstig beschadigd. Bovendien werden grote aantallen van transport-voertuigen vernield. In de afgelopen nacht werd het vijandelijke vliegveld te Tmimmi hevig gebombardeerd. Dit vliegveld werd eveneens aangevallen op Dinsdag als ook het landingsterrein te Martuba. Objecten te Messina op Sicilië werden wederom aangevallen in de nacht van Dinsdag. 4 Onzer vliegtuigen worden vermist van de operaties" (Caïro, (AP) 28.5).

SUCCES VAN DUITSE HOOFDCOMMANDO.

Een communiqué van het Duitse Hoofdcommando beweert, „dat nog slechts geïsoleerde vijandelijke groepen weerstand bieden ten Zuiden van Charkov. De vernietiging daarvan heeft haar verloop. Meer dan 185.000 gevangenen werden reeds geteld.

517 Vliegtuigen, 1180 kanonnen, 1000 paarden en een grote hoeveelheid oorlogsmateriaal werden veroverd. De cijfers worden voortdurend groter" (Berlijn, (AP) 28.5).

SUCCES VAN RUSSISCHE TROEPEN.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

De Russen zeiden, dat hun troepen meer dan 46 Duitse tanks lieten uitbranden of op andere wijze vernietigden gedurende gevechten van 3 dagen voor Charkov, en dat zij in de nacht verwoed streden tegen vijandelijke pantsereenheden en infanterie in de Izyum-Barvenkovo sector ten Zuiden daarvan.

Het Sovjet-informatiebureau maakte bekend, dat nog 2400 Duitsers werden gedood bij het afslaan van de flankerende aanvallen in het Zuiden, en dat nog 200 stierven in tanks, die in brand werden gezet of werden vernield in de slag van Charkov. Aan het Kalinin- en het aangrenzende Noordwestelijke front tussen Smolensk en Leningrad werd gemeld, dat een serie van nazi-aanvallen en Russische uitvallen den Duitsers 1200 man aan doden heeft gekost (Moskou, (AP) 28.5).

BRAZILIAANSE VLIEGTUIGEN VALLEN DUITSE DUIKBOTEN AAN.

Officieel wordt bekend gemaakt, dat Braziliaanse vliegtuigen 3 duikboten hebben aangevallen. Gemeld wordt, dat 1 duikboot tot zinken gebracht werd.

Tegelijkertijd verklaarde een hoge bron, dat Brazilië's positie te vergelijken is met die van de Verenigde Staten voordat dit land de oorlog inging, toen opdracht werd gegeven te schieten bij het zien van den vijand als resultaat van vroegere aanvallen.

Brazilië's houding werd alzo uitgelegd: Duitsland behandelt Brazilië alsof men in oorlog was, gelijk wordt aangetoond door de aanvallen op tenminste 6 Braziliaanse schepen (een 7e, de „Cabedello", wordt vermist en als verloren opgegeven). Brazilië's natuurlijke reactie is daarom om alle mogelijke maatregelen te nemen voor zijn zelf-defensie. Men gebruikt daarom de zuiver maritieme routes, beschermt de kust op elke mogelijke wijze en beschermt de scheepvaart. Indien nodig is om aanvallen te bestrijden, is het bereid dit te doen, gelijk werd aangetoond.

Brazilië strijdt niet offensief, doch slaat de agressie af en maakt zich aldus niet schuldig aan een oorlogshandeling. Duikboten opereren langs Brazilië's 5000 mijl lange kust, doch de strijdkrachten zijn gereed het uiterste te doen om deze en de naburige wateren te beschermen en de vloed van strategische materialen, welke van vitaal belang is voor de Noordamerikaanse defensie, te onderhouden.

Nachtelijke tirades tegen Brazilië worden gedaan door de radio's van de as in Portugese uitzendingen, dikwijls met het doel de Latijns Amerikaanse landen op te zwepen. Nog gisteravond zou een omroeper van Berlijn — volgens een luisteraar — hebben gezegd: „Brazilië, dat geheel Zuid Amerika van voorraden zou kunnen voorzien, verkiest het kapitalisme en imperialisme van de Verenigde Staten en Groot Britannië te steunen" (Rio de Janeiro, (AP) 28.5).

BRAZILIAANS VLIEGTUIG BRACHT DUIKBOOT TOT ZINKEN.

Een hoge Braziliaanse bron zeide, dat het vliegtuig, welk de duikboot aanviel en tot zinken bracht nabij de Noordoostelijke kust „Braziliaans is en bestuurd werd door een Braziliaanse bemanning". Het is bekend, dat de Noordamerikaanse vliegers, Luitenant Harry Schwane en Sergeant J. C. Yates zich in het vliegtuig bevonden, dat de duikboot eerst waarnam en aanviel in de namiddag van 23 Mei en tegelijkertijd de hulp inriep van vliegtuigen van de Braziliaanse luchtmacht, die ter plaatse arriveerden (Rio de Janeiro, (AP) 28.5).

WERELDNIEUWS.

TSJECHEN MOETEN ZICH LATEN REGISTREREN.

Gevolgen van aanslag op Heydrich.

Duitsland, dat Tsjechoslowakije afzoekt naar den aanvaller van Heydrich, vaardigde een besluit uit, dat alle mannelijke inwoners van 15 jaar af zich vóór middernacht van morgen bij de Politie moeten laten registreren of „op de plek zullen worden doodgeschoten".

Tsjechische bronnen in Londen gaven als haar mening te kennen, dat „honderden reeds moeten zijn gearresteerd" bij massa-arrestaties. De Radio van Praag riep het besluit rond van Frank volgens hetwelk de registratie vereist wordt en zeide, dat de Duitse soldaten alle mannen na het vastgestelde uur zullen aanhouden en dat zij, die geen kaart hebben, ogenblikkelijk zonder berechting zullen worden geëxecuteerd.

Een zegsman van de Tsjechische Regering in Londen schatte, dat de Duitsers reeds 15.000 Tsjechen in concentratiekampen vasthielden en hij vreesde dat zij „zullen worden gebruikt als gijzelaars", gelijk in Frankrijk. De vertegenwoordigers van andere uitgeweken Regeringen gaven de mening te kennen, dat de beschieting van Heydrich gelijksoortige pogingen elders zou kunnen veroorzaken zodat de Duitsers een voorbeeld zullen stellen met de Tsjechen (Londen, (AP) 28.5).

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Londen:** De radio van Praag deelde mede, dat 6 personen gisteren in Praag werden geëxecuteerd voor de aanval op Reinhard Heydrich, Protector van Boheme-Moravië.

— **Moskou:** Het Russisch middernachtelijk communiqué deelt mede, dat in de richting van Izyum-Barvenkovo felle vijandelijke aanvallen met tanks en infanterie werden afgeslagen. In andere sectoren van het front had niets belangrijks plaats.

Een aanvullend communiqué zegt: „Onze eenheden welke opereren in een sector aan het Kalininfront, dreven de Duitsers uit 2 bewoonde plaatsen. Honderden vijandelijke doden bleven op de slagvelden liggen".

— **New Delhi:** Noordamerikaanse zware bommenwerpers bombardeerden het vliegveld van Mingaladon alsmede rivierboten en de electrische centrale te Rangoen op 25 Mei. Op 27 Mei werd een nieuwe aanval uitgevoerd op het vliegveld van Mingaladon. Branden werden veroorzaakt, welke 100 mijl ver zichtbaar waren.

— **Australië:** Een overzicht van de Geallieerde communiqué's, dat uitgegeven werd door MacArthurs hoofdkwartier, toonde aan, dat op zijn minst 200 Japanse vliegtuigen zeker werden neergeschoten of op de grond werden vernield door Geallieerde vliegtuigen in dit krijgstoneel in de 6 weken sedert MacArthur het commando op zich nam.

— **Moskou:** Berichten van het front vermeldden het gevecht, welk het tot staan brengen van het Duitse offensief bij Izyum-Barvenkovo tot resultaat had. De 101e Duitse divisie infanterie werd aangewezen om de rivier over te steken op 12 mijl ten Zuiden van een gefortificeerde plaats, welke een hindernis is voor de vijandelijke opmars. De Duitse eenheden rukten op en verspreidden zich langs de rechteroever van de rivier, waarop zij begonnen af te dalen naar de stroom.

De Russen aan de linkeroever bleven stil tot de Duitsers binnen hun bereik waren en openden toen een heftig artillerie- en mortiervuur, waaraan de granaten ontploften temidden van een massa kapotte bomen, rondvliegende aarde en uiteengeslagen lichamen. Hierbij werd de vijand geheel gehuld in wolken van rook en stof. De Russische infanterie deed een aanval over de rivier en eindigde het werk met bajonetten en handgranaten. De berichten zeiden, dat de Duitsers meer dan 1000 doden lieten liggen op de oever en zich overgaven.

ALLERLAATSTE NIEUWS

St. Lucia, B. W. I. (spoed): Noordamerikaanse vliegtuigen vielen vijandelijke duikboten aan een mijl van Port Castries in de avond van Woensdag in een verschrikkelijk gevecht, welk waarschijnlijk slecht voor den vijand is afgelopen.

De Noordamerikaanse torpedojager „Blakeley", welke Maandag om 10 uur getorpedeerd werd, strompelde hier de haven binnen. De boeg werd getroffen. De strijd duurde 15 minuten voort gedurende welke tijd de vliegtuigen jacht maakten op de duikboten met diepzeebommen, terwijl honderden mensen op de kust stonden toe te kijken.

De uitslag van het gevecht is niet bekend. De toeschouwers zeiden, dat op zijn minst 1 duikboot tot zinken moet zijn gebracht.

— **Caïro:** Het Britse communiqué deelt mede, dat hevige gevechten gisteren 28 Mei de gehele dag voortduurden. Van 2 vijandelijke colonnes, welke ten Noord-Oosten van Bir el Hacheim oprukten, was een op 27 Mei gericht op El Adem, doch slaagde er niet in haar bestemming te bereiken, hoewel kleine vooruitgeschoven elementen, die de strijd hadden vermeden, tot El Duda en Sidi Rezegh kwamen. Deze elementen werden verdreven door onze pantserstrijdkrachten. Later voegde deze colonne zich bij een andere in de buurt van Knightsbridge, een knooppunt van woestijnroutes op ongeveer 12 mijl ten Zuiden van Acroma. Een gecombineerde vijandelijke strijdmacht wordt hier bestreden door onze pantserstrijdkrachten. Een vijandelijke aanval ten Zuiden van El Adem werd opgebroken door onze strijdkrachten. Onze pantsereenheden doen succesrijke aanvallen op de vijandelijke voorraadcolonnes ten Zuiden van El Adem. De Royal Airforce gaat voort grote steun te verlenen aan onze landstrijdkrachten door het onderscheppen van de vijandelijke luchtaanvallen. Tevens wordt belangrijke schade aangericht onder de vijandelijke voertuigen.

— **Londen:** Een zegsman van de Tsjechische Regering in Londen zeide, dat bericht in Londen ontvangen werd, volgens welk honderden Tsjechische autoriteiten, Professoren van Universiteiten en studenten gedurende de laatste 24 uur werden gearresteerd en ondervraagd over de aanslag op Reinhard Heydrich.

— **Londen:** Een bericht van de Exchange Telegraph uit Zürich zeide, dat 3 kogels, welke de ruggegraat van Heydrich verwondden, bij een operatie werden verwijderd. Een Duitse specialist snelde naar Praag om de operatie te verrichten.

— **Londen:** Onbevestigde berichten uit Stockholm deelden mede, dat de Russen Duitse strijdkrachten omsingelden en 2 Roemeense divisies „opruimden aan het Donets-rivierfront bij Charkov. De Russen vernielden ook honderd tanks.

— **Rome:** Het Italiaanse Hoofdcommando deelde voor de eerste maal mede, dat de as een lente-offensief heeft geopend in Libye. Het Hoofdcommando zeide, dat sedert Woensdagmorgen een bittere slag voortduurt „ten gunste van de astroepen".

— **Londen:** De radio van Vichy zeide in een bericht van de Sovjet-grens, dat de Russische artillerie voor de eerste maal binnen 3 maanden Charkov bombardeerde.

De beschieting had bij nacht plaats van posities te Danilovka. Een bericht, dat zijn inlichtingen van Sovjet-zijde zou hebben, deelde mede, dat Timosjenko zijn positie verbeterd heeft in het Oostelijke deel van de bult waar de Russen hun belangrijk bruggehoofd consolideerden aan de rechterflank van de Donets ten Noorden van Izyum.

— **Londen:** Een zegsman van de Tsjechische Regering in Londen zeide: „De grenzen van het Protectoraat Boheme Moravië zijn gesloten en het Protectoraat is één grote gevangenis. Van inlichtingen, welke wij bijeengaarden schijnt er geen twijfel te bestaan, dat het Protectoraat iets van het verleden is en het gebied ogenblikkelijk bij het Reich zal worden ingelijfd.

— **Londen:** De „Daily Mail" zeide, dat volgens de radio van Berlijn Hitler „persoonlijk de leiding op zich heeft genomen van de operaties aan het Charkov-front."

— **Moskou:** De Russische radio zeide, dat meer dan tien gewapende botsingen in de afgelopen maand plaats hadden tussen Roemeense en Hongaarse soldaten langs de door hen betwiste grens.

— **West Point:** Ter gelegenheid van het promoveren op de Militaire Academie beloofde Generaal George Marshall — Hoofd van Staf van het Noordamerikaanse leger — de invasie van het Europese continent. Marshall verklaarde, dat de Noordamerikaanse troepen in Engeland landen en ook in Frankrijk zullen landen. Marshall maakte bekend, dat het leger bijna 4 miljoen man zal omvatten tegen het einde van dit jaar inplaats van het tevoren vastgestelde aantal van 3.600.000. Hij zeide, dat het leger de laatste 4 weken met 300.000 man is toegenomen. Marshall zeide: „Geen compromis is mogelijk en de overwinning van de democratieën kan slechts volkomen zijn met de volkomen nederlaag van de oorlogsmachines van Duitsland en Japan."

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

AANMATIGING EN VOORBARIGHEID

Het weekblad „Curaçao" blijkt ons een hoekje te zijn, waar een stelletje zich verbeeldt de wijsheid van Curaçao in pacht te hebben, want behalve het Redactie-personeel treden er ook op losse schrijvers als een „Justus", een „Lezer schrijft ons", een „Inzender" enz., allen homme du monde die zich aangewezen wanen de sociale beweging in het Curaçaose maatschappelijk verkeer te moeten corrigeren of afkeuren.

Dikwijls komen wij op Curaçao maar hebben niets kunnen zien of merken van deze hoge heren, blijkbaar omdat zij, eenmaal uit hun hoekje gekomen, incognito verkeren onder de bevolking.

Maar mensen op Curaçao, die alle individuen ter plaatse kennen, hebben ons verteld, dat hier niet gelden kwaadwillige elementen, maar eerder een troepje „Don Quijotes."

Dit is voor ons eigenlijk een teleurstelling, want wij verkeerden vóór deze inlichting onder betere indruk, gekregen uit de soms zakelijke stukken die in het Weekblad „Curaçao" verschijnen en wij dachten van deze kant ook te kunnen rekenen op enkele strijdbare mannen voor de goede zaak.

Mannen met zelfstandige inzichten en die voor bezielde gevoelens ook voor het werkelijk algemeen belang iets over hebben zijn helaas niet in voldoende mate in dit gebiedsdeel aanwezig.

Daarentegen kan men niet genoeg uit de weg gaan voor overvloedige gelukzoekers als „Een lezer schrijft ons" (zie „Curaçao Weekblad 9 Mei 1942)", die uit aanmatiging en voorbarigheid zich voordoen als personen, die tot oordeel bevoegd zijn, doch met een doorschemerend achtergrond: Ik spreek de woorden van dien mij brood geeft.

Polemisch van gedachten wisselen met dergelijke stromannen is natuurlijk onverantwoordelijk voor een bevoegd persoon als een Statenlid of voor een Redacteur van een oud gevestigd populair Volksblad, die wel verdiend, (afgezien van zijn godsdienstige gezindheid, een apart iets van de bevolkings politiek) voor zijn ijver, ten koste van eigen belang, als vrije volksverdediger, van zijn medemensen van verschillende Godsdienst en kleur, als hij in de Staten komt een applaudiseerend groet krijgt.

„Een lezer schrijft ons" moet hier op niet nijdig zijn, want zo'n lij zich in staat kan stellen ook gelijke offerende houding in zijn levensbaan aan te nemen en zich dus verdienstelijk maakt bij de mensheid zal hij ook dergelijke achting van het Volk afdwingen, maar als pluimstrijker heeft hij alleen rekening te houden met het bekje van zijn baas en te zorgen dat diens veren mooi glad gestreken worden.

Dit begrijpen wij, geen nuchter mannen zijnde, best, daarom ten hoogste kunnen wij ons inlaten met de „Een lezer schrijft ons" door hem voor te houden het Spaans spreekwoord: „El perro ladra, pero la caravana pasa".

Voor een kameraadschappelijk gesprek moet hij echter nog eventjes wachten, dat wij wederom zullen kunnen beschikken op een kracht zijns gelijke, die placht te schrijven in het bekend scheldblaadje alhier „El Regulador", doch welk op het ogenblik een reces is omdat bedoelde schrijver in de gevangenis op Curaçao bezig is een strafje uit te zitten.

„Een lezer schrijft ons" kan gerust verwachten, dat het Arubaanse Statenlid nog telkenmale als het nodig blijkt in de Staten schieten zal uit zijn scherpe sloffen eenmaal hij van oordeel is, dat tegen „grandes males grandes remedios" toegepast zal worden.

Dit zal hij doen ongeacht of een nerveus grijze Voorzitter presideert met een parlement hamertje in de hand, zo grillig zal deze goedige man toch niet worden om ons Arubaans Statenlid daarmede op de kop te slaan, doch bij al dat zelfs, is het dan toch niet zo erg, want dan wordt de Zitting in plaats van ceremonieel democratisch geestig.

Dit is in elk geval te prefereren boven een gebreidelde democratie als „een lezer schrijft ons" suggereert.

Heel verstandig zou onder het oog van „Een lezer schrijft ons" lijken, wanneer tot voorkomen van al te veel vertoon in de Staten van Gouverneur het congé kon geven aan de tegenwoordige Statenleden met benoeming in hun plaats de bazen van „Een lezer schrijft ons" met zijn respectieve handlangers.

Wij hebben geen bezwaar „Een lezer schrijft ons" een droom te gunnen, waarin hij zich inbeeldt een lid van de Staten te zijn, waar hij dicteert, terwijl hij aan de teugels trekt, waaraan de democratie van Curaçao geharnast is.

Mijnheer, de Redacteur. Terloops deze humoristische passage, maar au sérieux wil ik wel onder uw aandacht brengen, dat wij onder de verschillende geraffineerde stromingen, die uit vele hoekjes ontspringen op Curaçao, sterk hebben te waken tot verdediging van dit Gebiedsdeel, dat het Staatsbelang hier praevaleert en niet een kliekbelang, het Staatsbelang, d.i. het Volksbelang, moet ieder eerlijk burger respecteren onder deze Staat van Beleg, anders doet hij met of zonder opzet nazie-werk.

Tevredenheid onder het volk kweken en aldus het moreel dezerzijds versterken, ongeacht of dit ten gevolg heeft ontevredenheid bij een baatzuchtig kliekje moet ons motto zijn onder de huidige omstandigheden.

„Een lezer schrijft ons" ziet de acties van den Hoofdredacteur van „Amigoe di Curaçao" in verband met de Chinezenquaestie als een gevaar voor de boterham van duizenden, echter wij, niet een papegaai als een „Een lezer schrijft ons", zeggen mede namens dit volk, dat wij ervan overtuigd zijn, dat bedoelde acties een beschermingsfront uitmaken voor de boterham van duizenden en indirect een onontbeerlijke steun aan onze Weermacht, die moet kunnen vertrouwen op een gewillige bevolking, waartoe deze acties leiden.

Mannen van het Volk zijn de aangewezen personen en hebben het recht in deze sociale verhoudingen hun stem adviserend te gebruiken en niet een chuchubi als „Een lezer schrijft ons", zij zijn het die weten in hoe verre zij de oliemaatschappijen voor het arbeidsloon kunnen doen buigen zonder de draagkracht van dit bedrijf in risico te brengen, omdat zij tegelijkertijd in staat zijn om de eisen der arbeiders binnen de perken van matigheid te houden.

„Een lezer schrijft ons" had kunnen opmerken, dat het Arubaanse Statenlid aangaande de Chinezenquaestie niet geïnteresseerd was in het bespreken in de Staten van het politiële optreden, welk hij beschouwde als een entertainment, als een afdwaling van de kern der zaak.

Misschien is hij zelf persoonlijk volkomen eens met de Politie, die zich plotseling geplaatst zag voor een alhoewel op heel rechtvaardige grond gebaseerd protest, doch dat zich, buiten de legale wegen uitte door middel van geweld, dus waartegen ook geweld gebruikt had moeten worden.

Hij kan immers niets doen voor de herrijzenis van de doodgeschoten Chinezen, maar wel voor die van Nederland door alle factoren, die hiertoe niet lenen uit de weg te helpen ruimen i.c. het maatschappelijk euvel, de verdrukking van de massa, de arbeidende klasse zonder welke niet gesproken kan worden van een eerlijk Nederlands Curaçao.

Zij zijn in hun eenvoud de eerlijke burgers van Curaçao, zij maken uit de lente op Curaçao, zij moeten daarom physiek bijgevolg ook geestelijk in leven gehouden worden zonder enige bespottelijke berekening van calorie, maar gelijk de arbeiders op Aruba eten, drinken en spelen.

Een gewone arbeider bij de Lago verdient *f* 0.55; een bevorderd arbeider *f* 1.30 per uur, terwijl een gewoon matroos *f* 130.— per maand: wat betaalt de Isla?

Verzoeke samen te bekijken ons stuk in „La Prensa" en dat van H. L. Romny in de „Amigoe di Curaçao" no. 3599, wij hebben in ons stuk aangespoord tot maatregelen om tot loonredelijkheid te geraken uit vrees voor herhaling van conflicten; dit doet de heer Romny ook.

Wenselijk dat het arbeidersloon op de Isla zonder langer te dralen opgevoerd worde, de Maatschappij kan gerust meer buigen zonder te barsten. Volg wat Roosevelt gezegd heeft: „Houdt de persoonlijke en gemeenschappelijke winsten op een laag niveau en verdeelt als een rechtvaardige daad het surplus onder de arbeiders."

Loonpolitiek der magnaten op Curaçao is een besmettelijke kwaal en al vormen wij op Aruba een sterk front om hier tegen te vechten, levert deze toestand op Curaçao dreigend gevaar op.

Hoogachtend,
De Voorzitter van de Arubaanse Arbeiders Bond.
Henny Eman.

Naschrift: Deze quaestie is thans van verschillende zijden voldoende belicht, weshalve wij de discussie sluiten. — Redactie.

De Boaspersdienst en de muziek.

—o—

Het gisteren door ons geplaatste artikel „De Boaspersdienst en de Muziek" raakte enigszins, waar het de bijdrage van den muzikalen medewerker betreft, in de war. Dit gedeelte herplaatsen wij derhalve:

De muzikale medewerker van de Amigoe schrijft dan naar aanleiding hiervan:

Waar de uitdrukking „er geen kaas van gegeten hebben" van komt, mag Boas weten, degene, die de uittreksels „Die Wacht am Rhein" en „Oorlog en Muziek" voor de radio heeft uitgesproken, wekt de indruk, dat hij niet veel van de appel der muziek heeft gegeten, evenmin van de verboden appel der Duitse muziek, als van de niet verboden appel der niet-Duitse muziek. De uittreksels geven namelijk geen blijk van de kennis van goed en kwaad maar blijk van kwaadheid bij weinig kennis.

Omdat ik „Die Wacht am Rhein" niet ken, zou het voor mij een hele kunst zijn om bij gezang van het Leger des Heils uit te roepen: Het zingt Die Wacht am Rhein, maar voor den man met blijkbaar grote politieke eruditie, is daar geen kunst aan, en juist deze laat zijn radiopubliek niet van zijn ware bekwaamheid profiteren, door na zijn verrassende inleiding over te gaan, op de behandeling van de Kunst der Muziek.

Als hij met de trefzekerheid den politicus eigen vervolgt: „Zij ontkennen niet dat ook sommige andere volken componisten voortgebracht hebben, maar alleen Duitsland weet toch eigenlijk wat muziek is", raakt hij de snaar der waarheid, want het valt niet te ontkennen, dat in de eeuw die afloopt in 1870, Duitsland behalve een bevolkingscombinatie met grote aandacht voor de muziek, in alle hertogdommen en graafschappen muzieksteunende staatsinstellingen, heeft gekend samen met Oostenrijk de grootste componisten van hun tijd voor concert- en kamermuziek.

Met het herkennen van deze noot zou een goed accoord gevormd hebben het vaststellen van het feit, dat altijd en overal ter wereld de waardering van kunstwerken meer dan een halve eeuw achter is bij hun ontstaan, en zo ook het voortrukken van de Vijfde Colonne der Muziek in Suriname een eenvoudige verklaring hebben gevonden, ware de spreker voor de radio aldus gebekt geweest.

Hij zong anders. Hij zong van Brahms, Wagner en Strauss met weglating van Mendelsohn en Mahler, die wel van Joodse origine zijn, maar door elken kenner buiten Duitsland tot de Duitse muziek worden gerekend. Hij speelde een tragisch accent in de gedachtengang door voor te lezen het telegram uit Londen omtrent 1200 gedode Nederlandse Joden en greep daarmee zeker ook alle muziek-gevoeligen bij de keel, die uit de muziekles weggerukt, peinzen: Hoeveel Joden gedood, en zich zelf vervolgens corrigeren en denken: Hoeveel uit de koopmanstand gedood. En doormijmeren: En hoeveel zeelieden verdronken. En zich zelf betrappen op de gedachtensprong: Waarom proberen zoveel personen uit de koopmansstand Amerikaan te worden en niet zoveel onder de zeelieden. En als zij de contradictie tussen Nederlander zijn en Amerikaan worden voelen, zoals zij die ook tussen Nederlander zijn en Duitser worden, voelen, dan appreciëren zij niet meer in den spreker voor de radio, dat hij van zich zelf zegt: Door velen verdacht van meer pro Engels dan pro Duits te zijn. Zij denken: Waarom is deze man niet eenvoudig Nederlands, en nu begint hun vel te spannen, en omdat zij van springen niet houden, wenden zij zich met Uw muzikalen medewerker opnieuw tot de muziek en derzelven Surinaamse problemen.

Van de armzaligste rudimenten van trompetsignalen tot „De mooie molen" vice versa „Houdt er de moed maar in"; van „Van vreemde smetten vrij", getuigend van de zelfde acrobatische geestesgesteldheid als de enkele woorden uit „Die Wacht am Rhein", tot „Dat we toffen jongens zijn dat willen we weten"; van hier tot de Kunst der Muziek in andere dan haar gebruikelijke uitingen: Dit is het lichte verzoek met de dreigende vuist, dat de spreker voor de radio deed aan zijn Surinaamse luistervinken.

Indien hij er daarbij van verdacht zou kunnen worden een schat van door en door Nederlandse muziekschriften naar Suriname te hebben laten komen, met de bedoeling deze met vuur en muzikaliteit bij de bevolking te introduceren, dan zouden wij het gelukkig feit beleven, dat na 275 jaar dit zonrijk land voor het eerst op dit terrein van het Nederlandse geestesleven mag profiteren, waar het al zolang van de Nederlandse handels- en administratiebekwaamheden heeft geprofiteerd.

De spreker voor de radio moet eens de volgende maal het vijandelijk citaat gebruiken: Pas in de Kunst van de Nederlandse musici vond de ziel van de christelijke middeleeuwen haar volle klank. Haar toonbouwkunst is de latergeboren, maar gelijkwaardige zuster van de Gotiek (Nietsche), om een muziek aan te bevelen, die men in elk, en niet slechts in het Surinaamse deel, van het Rijk vergeten heeft te kennen.

Het woord Middeleeuwen zou juist de muziekkenners niet afschrikken, omdat zij weten, dat de melodieën van onze oudste en beste volksliederen ontstaan zijn in die eeuwen, ergens in Europa, dat toen meer één naam verdiende dan thans. Zo zou het kunnen gebeuren, dat een ontwikkeld Gestapoagent in het Zuiden van zijn vaderland het Wilhelmus (zonder woorden) tegenkwam, niet ongelijk als spreker „Die Wacht am Rhein" ontmoette.

En toch kent, zoals de politicus vermoedt, Muziek een nationaliteit, want zij wordt geboren in een gemeenschap, waarin zekere belevingen zijn. Hoe betreurenswaardig is het dan, dat men aan Suriname niet alleen geen hogere Nederlandse muziek heeft aangeboden om te absorberen, maar door een kolossale preutsheid bovendien met zovele beperkingen, heeft getracht de ontwikkeling van de oude, eigen Surinaamse muziek, geboren uit de psalmzang en het rhythme, te beletten.

Zo wordt het scheppend moment gedood bij een muzikaal aangelegd volk. Het wil ons lijken, geachte spreker voor de radio, dat wij eerst dienen aan te bieden en pas daarna verbieden. Indien zulks dan nog nodig zal zijn!

Voor Brood en Spelen (recht en geluk) zal men vechten, nimmer voor Afschaffing (van beiden), voor liefde, niet uit haat.

Of is het eigenlijk andersom?

EMMASTAD.

SOCIËTEIT „ASIENTO":

Dagschotels: Heden: Nassi goreng.
Morgen: Boerenkool met worst.

Agenda:

Do. 28 Mei 19.30 Comp. bilj. „C" kl.
Vr. 29 Mei 19.30 Comp. bilj. „A" kl.
Di. 2 Juni 19.30 Comp. bilj. „B" kl.
Wo. 3 Juni 19.30 Comp. bilj. Hoofdkl.
Do. 4 Juni 19.30 Comp. bilj. „C" kl.

Biljartclub „Asiento": Wij delen den leden mede, dat voortaan de ballen opgeborgen worden in het bakje naast het ladderbord. Elk lid, dat wil spelen, kan bij den clubbeheerder de sleutel krijgen en na afloop is de speler verplicht de ballen weer op te bergen in het bakje en de sleutel aan den clubbeheerder terug te bezorgen.

WACHTDIENSTEN: Vr., 29 Mei:

Telegram Afdeling: Hr. Pons; tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Karsch, tel: 398, Beatrixlaan 16.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdiensten, Zondag 31 Mei: 9.30 en 17.00 uur. Voorganger: Ds. C. Th. Steenstra

Zangkoor der Prot. Gem Emmastad: Zondag, 31 Mei as. repetitie, aanvang 14.30 uur. Opkomst dringend gewenst. Aanneming nieuwe leden.

Biljart vereniging „Holland": Zondag as. om 11 uur leden vergadering; tevens bespreking prijsuitreiking. Ook kunnen zich dan nieuwe leden, werkzaam bij de C.P.I.M., aanmelden. Zoals gebruikelijk is, treedt het oude bestuur af, maar de heren Schijf, Bruin en Keereweer stellen zich herkiesbaar, terwijl de aftredende heren Ramberg, Koogje en Valk door de leden nieuwe candidaten moeten worden gesteld.

Kerkberichten.

Week van Zo. 31 Mei t/m 6 Juni 1942.
In de ritus der Dominicanen:
Zo.: Feest van de H. Drievuldigheid.
Do.: Feest van het H. Sacrament.
Vr.: [Eerste Vrijdag van de maand, toegewijd aan het Allerheiligst Hart.]

De Gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.
Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:

6.— H. Mis.
7.30.— Kindermis.
9.— Hoogmis (N). Opgedragen uit dankbaarheid bij het 3e Lustrum van de Eucharistische Kruistocht.
17.30 Lof en sluiting van de Meimaand

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Do.: 6.— Gezongen H. Mis.
17.30 Opening van het Veertigurengebed.
Vr.: 5.30 Plechtige H. Mis.
12.— en 17.30 Aanbidding.
Za.: 5.30 Plechtige H. Mis.
12.— en 17.30 Aanbidding.
Biechten: 's morgens na H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai
Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170, **spreekuren:** 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P).
17.— Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis

Iedere avond om 18 uur Lof.
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Do. 6.— Gezongen H. Mis.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.

Zondag:

5.30 H. Mis.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis (P)
17.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Wo.: Gelegenheid tot biechten.
Do.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Sacrament.
17 — 18 Aanbidding voor de leden van de Eucharistische Bond (P).
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Biechten: na Rozenhoedje, Zaterdag de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.
Pastoor P. Elie O.P. geen telef. spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5.30 H. Mis (P.)
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis (N. en Eng.)
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 en 7.— H. Mis.
Do. 6.30 Gezongen H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwhe.
Pastoor A. C. de Valk O.P., geen telef., spreekuur: 7 — 9 uur

Zondag:

6.— H. Mis.
8.30 Hoogmis (P)
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Biechten: elke dag na H. Mis. Za. van 16 tot 18 uur.

H. THERESIA-KERK, Wishi.
Pastoor S. Hagemans O.P., geen telef. spreekuur: 7 — 8.15 beh. Zondag.

Zondag:

6.— H. Mis (P); 8.30 Hoogmis
17.— Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.).
Za.: 7. — Kindermis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.
Zo.: 7.— H. Mis; 16.— Lof.
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof
Do.: 17.15 — 18.15 Aanbidding voor de vrede (N).

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIË, Oranjestad — Aruba.
Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15—8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag.

6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
17.30 Lof.
Iedere avond om 17.30 uur Rozenhoedje voor de vrede.

P of N achter een functie wil zeggen; dat de gebeden en preken in de Papiamentse of respectievelijk in het Nederlandse taal gehouden worden.

LUCHTALARM.

Begeef u niet op straat.
Het zou anders de laatste maal kunnen zijn.